

Høringsnotat vedrørende udkast til forslag til lov om Energiklagenævnet

10. december 2024

Indholdsfortegnelse

1. Høringen.....	2
2. Høringssvarene	2
2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget	2
2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget	2
2.2.1. <i>Energiklagenævnets kompetence</i>	2
2.2.2. <i>Energiklagenævnets sammensætning</i>	3
2.2.3. <i>Energiklagenævnets afgørelsesmåde og formandens kompetence</i>	6
2.2.4. <i>Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse</i>	9
2.2.5. <i>Administrative bestemmelser, klage og søgsmål</i>	10
2.2.6. <i>Digital kommunikation og obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage</i>	11
3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet	17
4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.....	17

1. Høringen

Et udkast til forslag til lov om Energiklagenævnet har i perioden fra den 30. september 2024 til den 11. november 2024 (6 uger) været sendt i høring hos i alt 133 myndigheder, organisationer, foreninger m.v. Lovforslaget har i samme periode været offentliggjort på høringsportalen.dk.

Der er modtaget høringssvar fra fire af de hørte myndigheder, organisationer, foreninger m.v. med konkrete indholdsmæssige bemærkninger til udkastet til lovforslag.

2. Høringssvarene

Nedenfor gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar over udkastet til lovforslag.

Erhvervsministeriets bemærkninger til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i anledning af høringssvarene, er skrevet med kursiv.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget i forhold til det udkast, som har været i offentlig høring. Her omtales også ændringer, som ikke er begrundet i de modtagne høringssvar, men som er foretaget på Erhvervsministeriets egen foranledning.

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

Forsyningstilsynet, Landbrug & Fødevarer og Dansk Industri ser overordnet positivt på lovforslaget og formålet med at samle de regler, som regulerer Energiklagenævnets nedsættelse, sammensætning og virke. Dette vil fremme retssikkerheden, sikre en ensrettet regulering på energiområdet og understøtte administrationen og effektiviteten af nævnets sagsbehandling.

Landbrug & Fødevarer og Danske Rederier er i øvrigt kommet med bemærkninger til den i lovforslaget forudsatte bekendtgørelse for så vidt angår muligheden for at indstille sagkyndige medlemmer til Energiklagenævnet. Disse bemærkninger vil blive inddraget i forbindelse med udarbejdelsen af bekendtgørelsen.

2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.2.1. Energiklagenævnets kompetence

Dansk Industri bemærker, at det bør fremgå af loven efter hvilke love, der kan klages til Energiklagenævnet, og dermed hvor nævnet har en rolle. Budgettering af nævnets arbejde er ikke muligt og kan ikke udføres seriøst, hvis grundlaget ikke er kendt og er transparent. I øvrigt vil nævnets sagkyndige medlemmers kompetencer også afhænge af hvilke love og sagstyper, der kan blive præsenteret for nævnet.

Dansk Industri bemærker, at det fremgår af lovforslagets § 1, stk. 2, at Energiklagenævnet selv fastlægger sine kompetencer. Det er en sætning med et meget åbent indhold og mulighed for fortolkning. Det bør i stedet fremgå, at nævnet selv afgør sine kompetencer i forhold til de sager, som det bliver præsenteret for i forhold til de love, som giver mulighed for at klage til nævnet.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker hertil, at de eksisterende klageadgange til Energiklagenævnet fremgår af den til enhver tid gældende lovgivning. Der er dermed fuld transparens i forhold til, hvilke klager nævnet skal behandle. Nævnet behandler mange forskellige sagstyper inden for de forskellige sektorlove på energi- og forsyningsområdet m.v. I dag indeholder mere end 20 forskellige love en klageadgang til nævnet, og flere af disse indeholder også en hjemmel til at fastsætte yderligere klageadgange i regler udstedt i medfør af loven. Herudover er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område i en løbende udvikling, hvor der f.eks. sker udvikling af kendte energiformer, udbygning af vedvarende energi, kommer nye energiformer, EU-regulering m.v. og dermed nye klageadgange. Erhvervsministeriet finder det ikke nødvendigt eller hensigtsmæssigt, at der skal foretages ændringer i en nævnslov, hver gang der foretages ændringer i eller kommer nye bestemmelser om klageadgang. Lignende opremsninger findes heller ikke i nævnslovene for sammenlignelige nævn som Miljø- og Fødevareklagenævnet og Planklagenævnet.

Erhvervsministeriet kan oplyse, at der på Energiklagenævnets hjemmeside findes en liste over relevant lovgivning for de hyppigst forekommende sagstyper.

Erhvervsministeriet bemærker, at den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 2, hvoraf det fremgår, at Energiklagenævnet afgør spørgsmål om nævnets kompetence, er præciseret, så det fremgår udtrykkeligt, at bestemmelsen finder anvendelse ved nævnets behandling af konkrete sager.

2.2.2. Energiklagenævnets sammensætning

2.2.2.1. Formandsskabet

Dansk Industri bemærker, at argumentationen for hvorfor Energiklagenævnets formand bør være dommer ikke virker særligt underbygget. Det bør ligeledes overvejes at beskrive næstformandsrollen og kriterierne for at udnævne disse, så der er klare retningslinjer omkring nævnet.

Landbrug & Fødevarer udtrykker sin støtte til, at der fremadrettet bliver mulighed for at have et antal næstformænd, og at disse beskikkes efter en aktuel og konkret vurdering. Bestemmelsen, om at de skal være dommere, kunne dog godt blødes op, så det alene er en hovedregel, som kan fraviges i konkrete situationer.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at det fremgår af de almindelige bemærkning i afsnit 2.2, at de sager, der behandles af Energiklagenævnet, er af meget forskelligt omfang og karakter strækkende sig fra enkle sager af beskeden størrelse til meget komplicerede sager med betydelige økonomiske og samfundsmæssige konsekvenser, hvorfor det efter Erhvervsministeriets opfattelse er påkrævet, at formandsskabet er dommere. Dette skal også ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 1, hvorefter afgørelsen i den enkelte sag træffes af formanden eller en næstformand og to, fire eller seks beskikkede sagkyndige medlemmer. Det er herefter Erhvervsministeriets vurdering, at det er nødvendigt, at formandsskabet har de samme kompetencer. Det bemærkes i øvrigt, at formanden for Energiklagenævnet i dag er dommer.

2.2.2.2. Beskikkelsesperioden

Dansk Industri bemærker, at bestemmelsen i lovforslagets § 2, stk. 6, angiver, at sagkyndige kan beskikkes for en periode på op til fire år. Dette kan, hvis lovteksten læses og tolkes på i sin yderste konsekvens, få den betydning, at et sagkyndigt medlem også kan afsættes, hvor vedkommende er for besværlig i Energiklagenævnets arbejde.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 6, omhandler, at Energiklagenævnets medlemmer kan beskikkes for en periode af op til fire år med mulighed for genbeskikkelse. Ved udtræden kan et nyt medlem beskikkes for den resterende del af perioden. Bestemmelsen omhandler ikke muligheden for at afsætte et sagkyndigt medlem, ligesom der ikke er foreslået andre bestemmelser med et sådan indhold. Den foreslåede bestemmelse svarer endvidere til udpegningsbestemmelser for adskillige andre nævn.

2.2.2.3. Indstilling af sagkyndige medlemmer

Dansk Industri fremhæver, at beskikkelse af sagkyndige medlemmer angives at skulle ske ud fra, hvad Energiklagenævnet selv finder behov for. Flere andre klagenævn har sagkyndige udpeget med indstilling fra repræsentanter for typisk hver side af en sag. Det skal altså her anføres, at Erhvervsministeriets valgte metode er anderledes end andre klagenævn. Det bør fremgå af lovforslagets bemærkninger.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det er vigtigt, at de sagkyndige medlemmer besidder de nødvendige kompetencer i forhold til de enkelte sagsområder. Ud over de energimæssige kompetencer er det også vigtigt, at der sikres erhvervmæssige kompetencer, hvilket gerne må præciseres.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 3, at Energiklagenævnets sagkyndige medlemmer skal repræsentere et alsidigt kendskab til energi-, forsynings- og erhvervsmæssige forhold. Erhvervsministeriet vurderer på den baggrund, at det klart fremgår, at også erhvervsmæssige kompetencer skal være repræsenteret i nævnet.

Derudover bemærker Erhvervsministeriet, at det fremgår af de almindelige bemærkninger i afsnit 2.2, at Energiklagenævnets sagkyndige medlemmer skal være med til at sikre, at den til enhver tid værende sagsportefølje i nævnet kan oplyses og afgøres på et fagligt korrekt grundlag, og at de hensyn, som de enkelte sektorlove under nævnets kompetence har til formål at varetage, inddrages i nævnets afgørelser. Ligeledes er nævnet uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse, og det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 4, samt de specielle bemærkninger hertil, at erhvervsministeren fastsætter nærmere regler om indstilling af sagkyndige medlemmer til nævnet, herunder hvilke myndigheder, institutioner, organisationer o.l., der må antages at kunne indstille sagkyndige medlemmer med den nødvendige viden i forhold til de klagesager, der behandles af nævnet. Nævnets sagkyndige medlemmer beskikkes således på baggrund af deres viden og kompetencer og ikke på baggrund af tilhørsforhold til bestemte organisationer. Det samme gør sig gældende for andre sammenlignelige nævn, herunder Miljø- og Fødevareklagenævnet og Planklagenævnet, hvorfor Erhvervsministeriet ikke er enig i, at den valgte metode er anderledes end for andre sammenlignelige nævn.

2.2.2.4. Ad hoc beskikkelse

Dansk Industri anfører, at kriterierne for ad hoc beskikkelse bør være underlagt nogle på forhånd definerede og transparente regler, som derved også sikrer sagens parter. Dette bør ske i loven og ikke i en bekendtgørelse, eftersom det er Folketinget, som har vedtaget de love, som giver mulighed for at klage til Energiklagenævnet.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at det fremgår af de specielle bemærkninger til den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 1, at den foreslåede bestemmelse vil blive anvendt i de få situationer, hvor der i forhold til en enkelt klagesag eller et sagskompleks af ensartede sager opstår behov for ad hoc at beskikke sagkyndige medlemmer med den nødvendige viden i forhold til den eller de specifikke sager, fordi der ikke er beskikket medlemmer med den nødvendige sagkundskab. Den foreslåede bestemmelse vil også blive anvendt, hvis et beskikket sagkyndigt medlem med den relevante sagkundskab er inhabilt i forbindelse med en konkret sag, og der ikke er beskikket andre medlemmer med den nødvendige sagkundskab. Det foreslås i § 3,

stk. 2, i lighed med beskikkelse af sagkyndige medlemmer i øvrigt, at erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler for, hvilke myndigheder, organisationer m.v. der indstiller sådanne medlemmer. Det er Erhvervsministeriets vurdering, at det på forhånd er defineret, hvornår det kan være relevant med ad hoc beskikkelse, ligesom det ved at fastsætte nærmere regler i bekendtgørelsesform er muligt at sikre en effektiv tilpasning i takt med, at området udvikles, og nye sagsområder og klageadgange opstår.

2.2.3. Energiklagenævnets afgørelsesmåde og formandens kompetence

2.2.3.1. Sagsbehandlingssproget

Forsyningstilsynet foreslår, at det fremgår, at sagsbehandlingssproget ved Energiklagenævnet er dansk, medmindre der foreligger særlige grunde. Dette begrundes med erfaringer fra tidligere sager, hvor det har vist sig omkostningstungt for myndighederne og forsinkende for sagsbehandlingen at få dokumenter oversat til dansk.

Kommentar

Erhvervsministeriet anerkender, at det kan være omkostningstungt og være med til at forlænge sagsbehandlingstiden, at dokumenter i sagen skal oversættes til dansk.

Erhvervsministeriet bemærker, at der ikke i den almindelige forvaltningsret er krav om, at klager skal indgives på dansk, ligesom der heller ikke findes lignende krav til sagsbehandlingssproget i de nævn, som Energiklagenævnet normalt sammenligner sig med. Det være sig f.eks. Planklagenævnet og Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

2.2.3.2. Mundtlig forhandling af sagen

Dansk Industri foreslår, med henvisning til at miljøkonsekvensrapporterne bliver mere omfattende, og at der for flere projekter ofte gennemføres detaljerende og tekniske vurderinger, at der gives større adgang til mundtlig forhandling forud for, at Energiklagenævnet træffer afgørelse. Den mundtlige forhandling vil i så fald tage afsæt i de skriftlige indlæg afgivet af sagens parter. Herved sikres en bedre og mere tilstrækkelig belysning af de særligt komplekse spørgsmål i en klagesag. Dansk Industri medgiver, at det naturligvis ikke er alle klager, som kan gøres til genstand for mundtlig forhandling, men muligheden for at benytte mundtlig forhandling kunne med fordel udvides, hvorefter det i forarbejderne tydeliggøres hvilke sager, der kan gøres til genstand for mundtlig forhandling. Der kunne i den forbindelse lægges vægt på sagens kompleksitet, væsentlighed og betydning for den grønne omstilling. Yderligere bør forarbejderne tydeliggøre muligheden for at inddrage alle relevante parter ved mundtlig forhandling af sager i nævnet herunder bygherre.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at det fremgår af de specielle bemærkninger til den foreslåede bestemmelse i § 4, stk. 1, at mundtlig forhandling kun undtagelsesvist vil kunne komme på tale, og at der vil skulle foreligge særlige grunde, f.eks. at der er tale om sager af særlige principiel eller kompliceret karakter. Det er Erhvervsministeriets opfattelse, at den foreslåede bestemmelse muliggør mundtlig forhandling på den mest hensigtsmæssige måde.

2.2.3.3. Klager som er uegnet til at danne grundlag for sagens behandling

Dansk Industri bemærker, at der af hensyn til klagers retssikkerhed bør være nogle tydeligere retningslinjer for en klages mulige afvisning, når Energiklagenævnet vurderer, at klagen er uegnet til at danne grundlag for sagens behandling.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at det følger af den foreslåede bestemmelse i § 4, stk. 2, og af de specielle bemærkninger hertil, at er en klage uegnet til at danne grundlag for sagens behandling, kan Energiklagenævnet afvise klagen. Dette medfører, at hvis en klage vedrører andre forhold end de, der er omfattet af den påklagede afgørelse, den påklagede afgørelse ligger uden for nævnets kompetence, klagen er indgivet for sent i forhold til de fastsatte frister, eller klagen er indgivet af en ikke klageberettiget, kan klagen afvises uden realitetsprøvelse af nævnet. Det er Erhvervsministeriets vurdering, at denne formulering angiver klare retningslinjer for, i hvilke situationer nævnet kan afvise en klage som uegnet til at danne grundlag for sagens behandling.

2.2.3.4. Energiklagenævnets afgørelsesmåde

Dansk Industri bemærker, at det i lovforslaget angives, at Energiklagenævnets formand og sekretariatet på baggrund af deres kendskab til sagerne og deres kompleksitet er nærmest til at afgøre, hvor mange medlemmer, nævnet skal nedsættes med og hvilke typer af sagkundskab, der er behov for. Det kan godt være, at Erhvervsministeriet lægger op til en pragmatisk håndtering af disse forhold, men det er ikke sikkert, at en part i en sag oplever sin retssikkerhed sikret herved. Tilsvarende er det heller ikke en overbevisende tekst, der fremlægges i lovforslaget for, hvor mange sagkyndige, der skal supplere formanden i behandling af en sag, og spørgsmålet er, hvorfor peges der på et antal, hvis de sagkyndige skal udfylde en faglig rolle. Erhvervsministeriet bør genlæse teksten og overveje, om et sæt retningslinjer herfor vil skabe større transparens i sagerne.

Kommentar

Erhvervsministeriet forstår bemærkningen således, at der ikke bør være et antal på, hvor mange sagkyndige medlemmer der kan træffe afgørelse i den enkelte sag, men at dette derimod skal være afhængigt af, hvor mange typer af faglighed der er brug for.

Erhvervsministeriet bemærker, at det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 1, at Energiklagenævnet nedsættes med en formand eller en næstformand og to, fire eller seks beskikkede sagkyndige medlemmer. Det fremgår endvidere af den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, og af de specielle bemærkninger hertil, at formanden under hensyn til sagens karakter bestemmer, hvilke beskikkede sagkyndige medlemmer der skal deltage i en sags behandling, herunder om antallet skal være to, fire eller seks, jf. dog § 3. Dette medfører, at nævnets formand under hensyn til sagens karakter og den nødvendige sagkundskab til sagens behandling vil skulle bestemme, hvilke beskikkede sagkyndige medlemmer der skal deltage i behandlingen af den enkelte sag, herunder om antallet skal være to, fire eller seks. Formanden vil endvidere skulle træffe beslutning om, hvorvidt det undtagelsesvist er påkrævet, at nævnet tiltrædes af et eller flere ad hoc beskikkede sagkyndige medlemmer, jf. den foreslåede § 3. Det forudsættes, at en afgørelse som udgangspunkt vil skulle træffes med deltagelse af to eller fire beskikkede sagkyndige medlemmer og kun i sager af særlig principiel karakter, af stor samfundsmæssig interesse, eller hvor der behov for sagkundskab af særlig og forskellig karakter, vil der skulle træffes afgørelse med deltagelse af seks beskikkede sagkyndige medlemmer. Det er herefter Erhvervsministeriets vurdering, at der er taget højde for, at sagerne har forskellig karakter, herunder at der kan være sager, hvor der er behov for sagkundskab af særlig og forskellig karakter. Erhvervsministeriet bemærker hertil, at nævnet træffer afgørelse ved stemmeflerhed, jf. den foreslåede § 5, stk. 3, hvorfor der er et naturligt hensyn at tage til, at afgørelserne i den enkelte sag træffes af et ulige antal medlemmer.

Erhvervsministeriet bemærker desuden, at det foreslåede svarer til gældende ret.

2.2.3.5. Formandens kompetence

Dansk Industri bemærker, at det bør beskrives, om Energiklagenævnet i forhold til formandens kompetence foruden formanden også er eventuelle næstformænd og alle de udpegede sagkyndige, herunder om formanden kan udnævne ekstra sagkyndige indtil formanden får flertal for sit forslag.

Kommentar

Erhvervsministeriet forstår bemærkningen således, at Dansk Industri ønsker at vide, hvem Energiklagenævnet er, i forhold til at indgå aftale med formanden om, at denne efter nærmere aftale med nævnet kan træffe afgørelse på nævnets vegne i sager under nævnets kompetence.

Erhvervsministeriet bemærker, at det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 6, stk. 6, at den foreslåede bestemmelse forudsættes anvendt i situationer, hvor Energiklagenævnet har etableret en fast praksis, og i sager hvis afgørelse alene beror på en juridisk vurdering. Det vil således være den nævnssammensætning, som har oparbejdet den faste praksis, der kan beslutte, at formanden fremover kan træffe afgørelse i denne type af sager.

Erhvervsministeriet bemærker ligeledes, at formanden for Energiklagenævnet ikke beskikker sagkyndige medlemmer. Nævnets sagkyndige medlemmer beskikkes af erhvervsministeren eller af direktøren for Nævnenes Hus, hvis der er tale om ad hoc-beskikkelse eller delegation, efter indstilling fra en indstillingsberettiget organisation.

Erhvervsministeriet vurderer på den baggrund, at det ikke er muligt for Energiklagenævnets formand at beskikke ekstra sagkyndige medlemmer, indtil der opnås et flertal for formandens forslag.

2.2.4. Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse

2.2.4.1. Afgørelser af betydning for etablering af vedvarende energianlæg

Dansk Industri bemærker, at som forarbejderne til den foreslåede bestemmelse er formuleret, er der navnlig fokus på kommunernes beslutningskompetence i sagerne. Med henblik på at undgå uklarheder om bestemmelsens anvendelsesområde, bør de statslige myndigheders beslutningskompetence i forhold til planlægningsprocessen af vedvarende energi også beskrives, idet f.eks. Energistyrelsen i forbindelse med udbud af havvind også vedtager planer forud for afholdelse af udbud. Som følge heraf sikres en større ensretning af alle relevante planmyndigheder i behandlingen af sager ved Energiklagenævnet. Det vil under alle omstændigheder medvirke positivt til udviklingen af den grønne omstilling og sikre formålet med den foreslåede § 9, stk. 1, 2. pkt.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at det fremgår af de specielle bemærkninger til § 9, stk. 1, 2. pkt., at 1. instansen typisk har et særligt lokalkendskab og – når der er tale om kommuner – et folkevalgt mandat, idet sagen efter gældende ret behandles af eller på vegne af en kommunalbestyrelse. Det er Erhvervsministeriet vurdering, at det særlige lokalkendskab gør sig gældende for alle 1. instanser, hvorfor Energiklagenævnet i sin prøvelse af skønnet, skal lade 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af vedvarende energi indgå med betydelig vægt. Derudover er der det særlige ved kommunerne, at når de træffer afgørelse som 1. instans, så er der ud over lokalkendskabet tillige et folkevalgt mandat, som ligeledes indgår i 1. instansens vurdering af hensynet til behovet for etablering af

vedvarende energi. Det er Erhvervsministeriet vurdering, at der ikke navnlig er fokus på kommunerne, men at det er taget med i betragtningerne, at der særligt for kommunerne er dette yderligere moment i form af et folkevalgt mandat.

2.2.4.2. Sagsgangen i forbindelse med foreløbige klager

Forsyningstilsynet giver udtryk for, at det er tilfredsstillende, at Energiklagenævnet gives mulighed for at afvise at realitetsbehandle en foreløbig klage, så klagen ikke trækkes unødigt i langdrag men foreslår dog, at sagsgangen for indgivelse af foreløbige klager i lovforslaget tydeliggøres, idet det ikke med sikkerhed kan udledes af de foreslåede bestemmelser i § 10, stk. 1, og § 16, stk. 1, at den endelige klage sendes direkte til nævnet.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 14, stk. 1, at indgivelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Energiklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening, medmindre klager er fritaget fra obligatorisk tilslutning til Digital Post efter reglerne herom i lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Lovforslagets udgangspunkt er herefter, at klager indgiver klagen, uanset om denne er endelig eller foreløbig, via den digitale selvbetjeningsløsning Nævnenes Hus' Klageportal. Når klagen efter remonstration er videresendt fra 1. instansen til nævnet vil fremtidige henvendelser fra sagens parter tilgå nævnet og sagens parter via Nævnenes Hus' Klageportal, idet de er forpligtede til at anvende digital selvbetjening ved efterfølgende kommunikation om klagesagen med nævnet. Dette gælder selvsagt også i forbindelse med fremsendelse af en endelig klage, bemærkninger osv. Det er Erhvervsministeriets opfattelse, at ovenstående beskrivelse for indgivelse af klage og efterfølgende kommunikation med nævnet er dækkende også for situationer, hvor den indsendte klage har en foreløbig karakter.

2.2.4.3. Frister for at komme med udtalelser m.v.

Forsyningstilsynet, bemærker, at formuleringen i den foreslåede § 10, stk. 2, kan give det indtryk, at den myndighed, som har truffet den påklagede afgørelse i 1. instans, er part i sagen. Det er Forsyningstilsynets vurdering, at dette ikke er tilfældet, hvorfor det foreslås, at "øvrige" udgår af bestemmelsen.

Kommentar

Erhvervsministeriet er enig i bemærkningen, og forslaget er præciseret i overensstemmelse hermed.

2.2.5. Administrative bestemmelser, klage og søgsmål

Dansk Industri bemærker, at Nævnenes Hus spiller en stor og ganske central rolle i forberedelsen af sagerne, og der opleves en grundig og faglig tilgang til sagens forberedelse. Baseret på tidligere sager kunne der dog i visse tilfælde med fordel være større fokus på at orientere bygherre, som er adressat for den påklagede afgørelse, bedre om sagens gang og status, ligesom der med fordel kunne være større fokus på partshøring med henblik på at sikre sagens oplysning, inden der træffes afgørelse

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at høringssvaret ikke direkte vedrører lovforslaget eller de enkelte bestemmelser.

Erhvervsministeriet har noteret sig Dansk Industris opfordring til, at Nævnenes Hus sikrer sig, at bygherre er blevet tilstrækkeligt oplyst om sagens behandling, inden der træffes afgørelse.

2.2.6. Digital kommunikation og obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage

2.2.6.1. Nævnenes Hus' Klageportal

Forsyningstilsynet bemærker, at det forudsættes, at Nævnenes Hus vederlagsfrit stiller en egnet digital selvbetjeningsløsning og kundesupport til rådighed. På trods af dette er det dog Forsyningstilsynets vurdering, at det vil give anledning til negative økonomiske konsekvenser og implementeringsomkostninger for Forsyningstilsynet, bl.a. i forbindelse med udstedelse af de nødvendige digitale medarbejdersignaturer og oplæring i brugen af Nævnenes Hus' Klageportal, hvilket vil resultere i en øget opkrævning af gebyrer, som i sidste ende betales af forbrugerne. De negative økonomiske konsekvenser vil formentlig blive reduceret efter en opstartsperiode. Forsyningstilsynet er derfor ikke enig i vurderingen af de økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige, som de fremgår af lovforslaget.

Forsyningstilsynet udtrykker bekymring i forbindelse med overgangen til obligatorisk digital selvbetjening, særligt fremhæves fremsendelse af fortrolige oplysninger via Nævnenes Hus' Klageportal, begrænset erfaring i brug af Nævnenes Hus' Klageportal og tekniske udfordringer i forbindelse med manglende adviseringer. Ligeledes forventes det, at Energiklagenævnet vil stå for arbejdet med at overføre igangværende klagesager til Nævnenes Hus' Klageportal, og at Nævnenes Hus tilbyder oplæring i brugen heraf og yder support.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at Nævnenes Hus' Klageportal har været i brug siden 2018 og allerede anvendes i forbindelse med indgivelse af klager til bl.a. Miljø- og Fødevarerklagenævnet og Planklagenævnet. Nævnenes Hus' Klageportal stilles vederlagsfrit til rådighed og videreudvikles løbende på baggrund af input og forslag fra brugerne.

Erhvervsministeriet bemærker i forlængelse heraf, at der ikke pålægges 1. instanserne en ny opgave med forslaget om, at 1. instanserne fremadrettet obligatorisk skal bruge Nævnenes Hus' Klageportal. Klageportalen er en sagsbehandlingsplatform for Energiklagenævnet og klagesagernes parter, der fungerer som en digital selvbetjeningsløsning i forbindelse med behandlingen af klagesager. Forslaget betyder således alene, at de opgaver som 1. instanserne allerede har i dag i forbindelse med klagesager for så vidt angår sagsoplysning, kommunikation om sagen m.v. skal foregå via Nævnenes Hus' Klageportal, i stedet for via e-mails m.v. Erhvervsministeriet vurderer derfor ikke, at forslaget vil have væsentlige negative økonomiske konsekvenser for 1. instanserne.

Erhvervsministeriet anerkender vigtigheden af at sikre fortrolig information, hvorfor det også forsat vil være muligt at benytte en alternativ sikker kommunikationskanal til særligt følsomme oplysninger, hvor dette skønnes nødvendigt. Nævnenes Hus' Klageportal bliver løbende gennemgået og optimeret for at sikre en tryk og pålidelig digital platform, som både brugere og myndigheder har tillid til.

Erhvervsministeriet kan oplyse, at der tilbydes support i brugen af Nævnenes Hus' Klageportal, således at myndigheder, der bruger Nævnenes Hus' Klageportal, har en sikker anvendelse. Herunder at adgang og ansvar er klart defineret og sikret i form af uddannelse og adgangskontrol via digitale medarbejdersignaturer.

Erhvervsministeriet kan bekræfte at igangværende klagesager vil blive overført til Nævnenes Hus' Klageportal af Nævnenes Hus, ligesom der tilbydes oplæring i brugen af Nævnenes Hus' Klageportal og løbende support.

2.2.6.2. Indgivelse af klage

Forsyningstilsynet bemærker, at processen for indgivelse af klage bør tydeliggøres, således at det præciseres, hvordan modtagelsen og videresendelsen af klagen i praksis sker, herunder at den digitale selvbetjeningsløsning drives og videreudvikles hos Energiklagenævnet/Nævnenes Hus.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 14, stk. 1, at indgivelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Energiklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening, medmindre klager er fritaget fra obligatorisk tilslutning til Digital Post efter reglerne herom i lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Det fremgår endvidere af den foreslåede bestemmelse i § 16, stk. 1, at en klage til nævnet indgives skriftligt i overensstemmelse med det foreslåede § 14 til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage anses

for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, videresende klagen til nævnet snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter. Det er Erhvervsministeriets vurdering, at ovenstående præcis beskriver forløbet for indgivelse af klage og videresendelse af denne til nævnet.

Erhvervsministeriet kan ligeledes oplyse, at Nævnenes Hus' Klageportal tilgås via Nævnenes Hus' hjemmeside, hvorfor der ikke ses at være tvivl om, at Nævnenes Hus' Klageportal hører under Nævnenes Hus.

2.2.6.3. Fritagelse for Digital Post

Forsyningstilsynet foreslår, at det uddybes i bemærkningerne til lovforslaget, hvordan Forsyningstilsynet undersøger, om en klager er fritaget fra obligatorisk tilslutning til Digital Post.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at dette ikke direkte vedrører lovforslaget og de enkelte bestemmelser. Erhvervsministeriet finder det ikke hensigtsmæssigt, at der i lovforslaget skal fastlægges rammer for, hvordan den enkelte myndighed internt foretager sin sagsbehandling. Erhvervsministeriet bemærker ligeledes, at det foreslåede allerede er gældende ret for myndighederne i sammenlignelige nævn såsom Miljø- og Fødevarerklagenævnet og Planklagenævnet.

Erhvervsministeriet kan oplyse, at hvis en klager er fritaget fra obligatorisk tilslutning til Digital Post efter reglerne herom i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, så er konstateringen heraf tilstrækkelig. Dette adskiller sig således ikke fra brugen af digital post generelt, hvor det ikke vil være muligt at fremsende dokumenter til en borger, som er fritaget for obligatorisk tilslutning til Digital Post.

2.2.6.4. Høring over oplysninger tilgængelige via digital selvbetjening

Forsyningstilsynet giver udtryk for, at det retssikkerhedsmæssigt er betænkeligt, at lovforslaget på dette punkt fraviger væsentlige retssikkerhedsgarantier for en korrekt afgørelse i klagesagen. Klagesagerne indeholder ofte et for parten uoverskueligt stort og komplekst antal akter, som kan være vanskeligt at gennemskue relevansen af for parten. Den opgave bør derfor fortsat ligge hos Energiklagenævnet, som det også er tilfældet i dag, og som det gælder for stort set alle andre forvaltningsmyndigheder. Hertil kommer, at selvom § 19 i forvaltningsloven ikke finder anvendelse, så kan

pligt til partshøring følge af almindelige (uskrevne) forvaltningsretlige regler, ligesom undersøgelsesprincippet (officialmaksimen) fortsat finder anvendelse for nævnet og pligt til partshøring kan følge af EU-retten, som ikke kan fraskrives ved lov. En stor del af Forsyningstilsynets afgørelser på el- og gasområdet træffes på baggrund af EU-ret, direkte eller indirekte.

Forsyningstilsynets foreslår, at bestemmelsen i § 15 udgår af lovforslaget.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at lovforslaget § 15 alene forholder sig til anvendelsen af forvaltningslovens § 19 i forbindelse med oplysninger, som er tilgængelige for en part via digital selvbetjening. Bestemmelsen forholder sig ikke til forpligtelser som følger af EU-lovgivning.

Erhvervsministeriet bemærker desuden, at det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 1, og af de specielle bemærkninger hertil, at § 19 i forvaltningsloven ikke finder anvendelse for oplysninger, som er tilgængelige for en part via digital selvbetjening. Energiklagenævnet vil dog fortsat være forpligtet til at foretage partshøring efter forvaltningslovens § 19 i forhold til parter, som ikke har adgang til digital selvbetjening, eller som er fritaget for brug heraf. I overensstemmelse med officialmaksimen vil nævnet desuden fortsat være forpligtet til at indhente relevante oplysninger fra parter som led i sagernes oplysning, herunder i form af høringer med henblik på at belyse problemstillinger, som nævnet ikke i forvejen har oplysninger om.

2.2.6.5. Remonstrationsordning

Forsyningstilsynet bemærker, at der ved indførelsen af en remonstrationsordning sker en forskydning af opgaver fra Energiklagenævnet til Forsyningstilsynet, som udgør en ressourcemæssig byrde, som der ikke er gebyrfinansiering til i dag. Hertil kommer, at en remonstrationsordning for borgerne udgør en retssikkerhedsmæssig risiko, idet der for myndighederne kan være incitament til at slække på begrundelsen for afgørelsen, sagsoplysningen m.v. Overordnet vil indførelsen af en remonstrationsordning medføre nogle nye opgaver, sagsgange og administrative rutiner for Forsyningstilsynet.

Forsyningstilsynet foreslår, at det præciseres, at der ved ”tilgængelig” forstås, at myndigheden kan tilgå klagen i den digitale selvbetjeningsløsning.

Forsyningstilsynet bemærker, at fristen på som udgangspunkt 3 uger efter klagefristens udløb for videresendelse af klagen er urealistisk kort. Forsyningstilsynet foreslår, at fristen ændres til i hvert fald 6 uger efter klagefristens udløb. Forsyningstilsynet fremhæver, at klagerne oftest indgives tæt på klagefristens udløb, hvilket betyder, at Forsyningstilsynet kun har tre uger til at komme med bemærkninger til sager, som typisk angår større og

komplerede forhold af stor værdi. Ligeledes fremhæver Forsyningstilsynet, at deres sagsbehandlere både har juridiske, økonomiske og tekniske kompetencer, hvorimod medarbejderne i Energiklagenævnets sekretariat udelukkende har juridiske kompetencer. Eftersom Forsyningstilsynets afgørelser ofte indeholder væsentlige elementer af økonomi og teknik kan det derfor være hensigtsmæssigt, at Forsyningstilsynet i sine udførlige bemærkninger sætter Energiklagenævnets sekretariat i stand til hurtigere og mere smidigt at igangsætte og gennemføre sagsbehandlingen af klagesagen. Det vil kræve, at udgangspunktet for Forsyningstilsynets videresendelse af klagen til Energiklagenævnet ændres fra 3 uger til mindst 6 uger.

Forsyningstilsynet foreslår, at bestemmelsen i § 16, stk. 2, præciseres således, at udtalelsen med bemærkninger til klagen sendes til klageren samt de, som Forsyningstilsynet har anset for at være parter i sagen, hvor den påklagede afgørelse er truffet. Forsyningstilsynet bemærker, at partsbegrebet er velkendt og kan afgrænses.

Forsyningstilsynet bemærker, at det er upræcist, hvad der menes med udtrykket: ”adressaten for afgørelsen og klager” om forhold, der er af betydning for klagen. Forsyningstilsynet foreslår, at teksten ændres til ”klager og sagens parter”. Denne afgrænsning vurderes at være mere præcis.

Forsyningstilsynet bemærker, at det i de specielle bemærkninger i lovforslaget til bestemmelsen fremgår, at Energiklagenævnet kan sætte behandlingen af klagesagen i bero, mens der forhandles om tilpasninger af projektet. Forsyningstilsynet træffer ikke afgørelser om konkrete projekter, hvorfor bemærkningerne til lovforslaget på dette punkt bør genbesøges.

Forsyningstilsynet foreslår, at bestemmelsen i § 16, stk. 4, suppleres med en mulighed for, at Forsyningstilsynet i særlige tilfælde kan kommunikere skriftligt med Energiklagenævnet på en anden og mere sikker måde end klageportalen. Det drejer sig om videresendelse af visse dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse hos Forsyningstilsynet, og som indeholder oplysninger, der har en særlig fortrolig eller følsom karakter, og hvor konsekvenserne af et utilsigtet læk af oplysningerne ved en menneskelig eller teknisk fejl i klageportalen vil være alvorlige. Forsyningstilsynet har ved den frivillige tilslutning til klageportalen den 1. marts 2024 aftalt med Energiklagenævnet, at Forsyningstilsynet kan videresende sådanne dokumenter med Digital Post eller ved anden sikker fremsendelse.

Kommentar

Erhvervsministeriet bemærker, at remonstrationsordningen alene tydeliggør processen for den almindelige forvaltningsretlige regel om, at en myndighed har pligt til at revurdere sine afgørelser. Der er konkret ikke tale om en ny opgave for myndighederne eller en ændring i den proces, som allerede sker i forbindelse med modtagelse af klager i Energiklagenævnet

men blot en fremrykning, således at revurderingen sker inden videresendelsen af klagen til nævnet. Formålet med dette er at sikre, at nævnet ikke skal bruge unødige ressourcer på at behandle klager, som 1. instansen vurderer skal genoptages. Ligeledes vil det også generelt kunne være af betydning for klager, idet 1. instansen inden videresendelsen af klagen til nævnet tager direkte stilling til, hvorvidt der skal ske genoptagelse, i stedet for at skulle afvente, at nævnet indhenter oplysninger fra 1. instansen til brug for sagsbehandlingen.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 16, stk. 1, at en klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Den naturlige sproglige forståelse af ordet "tilgængelig" er, at det er muligt at tilgå. Det er herefter Erhvervsministeriets opfattelse, at ordvalget i den foreslåede bestemmelse netop præciserer, at klagen anses for indgivet, når den kan tilgås af myndigheden.

Erhvervsministeriet bemærker, at Energiklagenævnet har mange aktører og behandler mange forskellige sagstyper inden for de forskellige sektorlove på energi- og forsyningsområdet. Nævnet har derfor også en forpligtelse over for sagens parter og øvrige aktører til, at sagerne ikke trækkes unødigt i langdrag ved, at der i lovgivning fastsættes lange frister for videresendelse af klagen, som ikke vil være passende taget sagernes kompleksitet og omfang i betragtning. Ligeledes er fristen på som udgangspunkt 3 uger gældende ret i både Miljø- og Fødevarerklagenævnet og i Planklagenævnet, og vil efter Erhvervsministeriets vurdering også i Energiklagenævnet være med til at fremme sagsbehandlingen med det resultat, at sagsbehandlingstiden samlet bliver så kort som mulig til gavn for sagens parter og øvrige aktører.

Erhvervsministeriet forstår Forsyningstilsynets forslag således, at myndigheden, som har truffet afgørelsen, er nærmest til at vurdere, hvem der må anses for at være parter i sagen. Erhvervsministeriet er enig i dette, hvorfor det netop i § 16, stk. 2, foreslås, at myndigheden samtidig sender en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede.

Erhvervsministeriet bemærker, at formuleringen i den foreslåede § 16, stk. 2, klart afgrænser og aktivt tager stilling til, at klagesagen kan sættes i bero, hvis myndigheden indgår i forhandlinger med adressaten for afgørelsen og klager om forhold, der er af betydning for klagen. Det er Erhvervsministeriets opfattelse, at formuleringen præcis angiver, hvornår en klagesag kan sættes i bero.

Erhvervsministeriet er enig i betragtningerne vedrørende de specielle bemærkninger. Det burde rettelig være "forhold, der er af betydning for klagen."

Erhvervsministeriet bemærker, at det ikke i en nævnslov er fundet hensigtsmæssigt at lovgive om konkrete tilfælde for navngivne aktører. Erhvervsministeriet kan oplyse, at det forudsættes at en egnet digitalselvbetjeningsløsning stilles til rådighed, hvorfor det også fortsat vil være muligt at benytte en alternativ sikker kommunikationskanal til særligt følsomme oplysninger, hvor dette skønnes nødvendigt.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag ikke væsentlige indholdsmæssige ændringer.

Der er alene foretaget ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter.

Som bilag til høringsnotatet vedlægges kopi af de indkomne høringssvar.

4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

KL, alle kommuner, Better Energy, Biogas Danmark, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Industri, Dansk Kyst- og Naturturisme, Dansk Miljøteknologi, Dansk Solcelleforening, Danske Havne, European Energy, Eurowind Energy, Forsyningstilsynet, Green Power Denmark, HOFOR, Klimabevægelsen, Landbrug & Fødevarer og Mejeriforeningen, Nationalpark Thy, sekretariatet, Rådet for Bæredygtigt Byggeri, Ørsted og Energinet.

Følgende organisationer, myndigheder m.v. har afgivet høringssvar

- Dansk Industri
- Danske Rederier
- Forsyningstilsynet
- Landbrug & Fødevarer